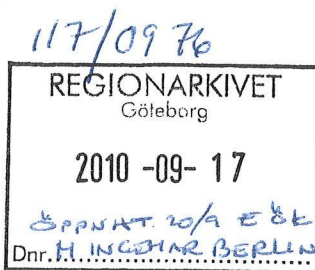

Ang. Victor v. Gegerfelts arkiv

Ramsberg 16 september 2010

Till:

förste stadsjurist Gunnar Andersson, Göteborgs stad

ordf. Christer Berlin, Arkivnämnden f. västra Götalandsregionen och Göteborgs stad

vice ordf. Claes-Göran Svensson, dito

Gun Schönbeck V Frölunda

Alf Isemo Göteborgs-Posten

I Göteborgs-Posten den 25:e sistlidna juli skrev Alf Isemo om en fotoskatt i Victor von Gegerfelts arkiv på Regionarkivet. Efter att ha tagit del av denna artikel liksom av vår fars minnesbilder ställer vi oss frågande till arkivets agerande för att säkerställa äganderätten till nämnda skatt.

Victor var stadsarkitekt i Göteborg 1872 -1896 och ritade bl.a. fiskhallen, "Feskekörka". Hans efterlämnade papper donerades av vår far Torolf Lindström och dennes bror Ingemar till landsarkivet i Göteborg 1976 (senare överförda till Stads-/Regionarkivet). Några år senare tog Gun Schönbeck vid dåvarande Stadsarkivet kontakt med far i ärendet. Efter muntliga förhandlingar med henne sände far ner en stor mängd kvarvarande material med anknytning till Victor år 1984.

Denna senare sändning, som är den relevanta här, åtföljdes inte av något gåvobrev. Far säger att avsikten ändå var att på detta sätt få materialet i säkert förvar och att göra det tillgängligt för pågående och framtida forskning kring stadens historia. Det resulterade också direkt i att Schönbeck kunde utnyttja delar av det i sin avhandling om arkitekten. Far reflekterade i sammanhanget inte närmare över det ekonomiska värdet, men att något enskilt dokument skulle vara värt mer än några tusen kr kunde han inte föreställa sig. Inte heller på arkivet tycks man inledningsvis ha insett att värdet kunde vara betydande, då man inte brydde sig om bristen på gåvobrev. Cirka tjugo år efter Stadsarkivets övertagande kom dock, något överraskande, ett högst formellt sådant vår far till handa för underskrift.

Strax innan millennieskiftet hade en konservator på arkivet uppmärksammat att det bland ritningar m.m. finns en samling mycket sällsynta fotografier från fotokonstens barndom. Det gäller speciellt ett antal foton som är tagna och signerade av Gustave Le Gray och Roger Fenton i mitten av 1800-talet. Värdet skall enligt uppgift uppgå till åtskilliga miljoner. Var det kanske i detta sammanhang man noterade den oklara äganderätten? En rimlig åtgärd hade i så fall varit att meddela vår far om fyndet och fråga hur han ställde sig. Men man höll tyst om fotografierna och sände honom drygt fem år senare det nämnda gåvobrevet att skriva under. Att man i det läget, som regionarkivarie Bo Thalén antyder i Isemos artikel, skulle ha varit helt omedveten om fotonas ekonomiska värde tycks oss märkligt. För en utomstående är förfarandet misstänkt likt bedrägligt beteende, även om det varit omedvetet och om ingen individ har gjort ekonomisk vinst härvid.

Någon jämförde med om man i stället hade funnit ett kuvert med motsvarande belopp i kontanter. Att då som första åtgärd begära ett undertecknat gåvobrev vore helt absurt. Nu skall arkivets

vinst i det här aktuella fallet måhända mätas i helt andra värden än kronor och ören, men vår förlust räknas onekligen i just dessa storheter.

Vår far är idag 92 år gammal och av olika skäl inte beredd att själv driva frågan. Å andra sidan rör det sig om summor som vi bara kan drömma om. Vi skulle t.ex. kunna säkerställa underhållet en lång tid framöver av Victors son Haralds skapelse: en timrad dalagård i nationalromantisk anda. På sitt sätt är även denna en del av den forna Göteborgssocietetens historia. Att inte ta upp en diskussion om gåvobrevets giltighet vore en otjänst mot kommande släktled anser vi. Det är därför önskvärt att få den juridiska expertisens bedömning av Regionarkivets förfarande.

Notera att vi inte är intresserade av att undanhålla forskningen några dokument av betydelse för stadens historia. Just dessa foton torde dock inte höra dit annat än som inspirationskällor för Victor. Enligt ett uttalande i Isems artikel ansåg också Gun Schönbeck dem vara "ett sidospår" och "tänkte inte mycket på dem" då hon sammanställde material för sin avhandling. Å andra sidan finns det material kvar i vår ägo som tycks oss betydligt mer relevant för Victors arkitektgärning. Det rör sig om ett antal inbundna praktverk från första hälften och mitten av 1800-talet på temat arkitektur och ornamentik. I några fall är böckerna signerade av Victor med årtal och den utrikes ort där han köpt in dem. Det handlar även om planschverk och bildsamlingar; i flera fall i delar som kompletterar Regionarkivets bestånd som det framgår av Visualarkiv på Nätet. Därtill finns, också här, en del gamla fotografier: bl.a. ett par portaler av Louviot 1854 i samma serie som de på Regionarkivet och några foton av Lotze, Verona. Dessa är dock inte signerade annat än i bilden resp. med reliefstämpel och långt ifrån av samma kvalitet som fotona av Le Gray och Fenton. Detta material skulle vid en omförhandling i sin helhet eller i valda delar kunna tillfalla arkivet.

I sammanhanget bör man fråga sig om det inte är mer angeläget att arkivets samlingar ger en så komplett bild som möjligt av Victors arkitektoniska källmaterial, än att det äger ett antal fotografier av alplandskap, byar och floder som han införskaffat under sina resor, hur värdefulla dessa foton än må vara konstnärligt och kommersiellt?

En omförhandling skulle f.ö. också ge Regionarkivet en chans att inför allmänheten putsa upp sin i dagens läge möjligen något nedfläckade fasad.

Vänliga hälsningar från Victors sondottersonsöner

Ulf Lindström

Erik Lindström

Erik Lindström

tecknar för bägge

Hasselbacken 6, 71198 Ramsberg, tel. 0581-660976, e-post: viltfakta.lindstrom@telia.com